

Politiek en Staatsinrichting:

Federalisme in Duitsland

Algemeen

In Duitsland hebben de zestien deelstaten een eigen regering en op veel terreinen een eigen beleid. De bondsregering heeft niet op alle terreinen zeggenschap.

In Nederland hebben de provinciale overheden relatief weinig macht. De centrale overheid regelt zaken als onderwijs, gezondheidszorg, belastingen en buitenlands beleid. De gemeenten spelen een grote rol in bijvoorbeeld de ruimtelijke ordening op een lager niveau (denk maar aan het bestemmingsplan dat door de gemeente wordt opgesteld) en het verlenen van vergunningen. Zij hebben vooral als taak het regeringsbeleid uit te voeren.

In Duitsland is de situatie geheel anders. Het is een federalistische staat. De Bondsrepubliek bestaat uit zestien deelstaten en een overkoepelende Bondsregering. De verschillende *Bundesländer* zijn veel zelfstandiger dan de Nederlandse provincies. De *Länder* hebben een eigen regering die op veel terreinen, zoals onderwijs, natuurbescherming, waterhuishouding, gezondheidszorg, culturele zaken en de media (pers, radio en televisie), een eigen beleid mag bepalen. Als afstemming tussen de verschillende deelstaten nodig is, dan worden staatsverdragen afgesloten. De deelstaten spreken dan af allemaal eenzelfde wet aan te nemen.

De deelstaten moeten wel binnen de kaders blijven van de wetten die de bondsregering heeft opgesteld. Daarnaast zijn er beleidsterreinen waar deze geen invloed op hebben, zoals de buitenlandse politiek, defensie, spoorwegen en, een deel van de, belastingen.

Op enkele terreinen zijn de bondsregering en de regeringen van de deelstaten samen verantwoordelijk. Dit is onder meer het geval op het gebied van strafrecht, vreemdelingenbeleid, woningbouw en milieuwetgeving.

Als er een conflict ontstaat tussen de deelstaten en de federale regering over de bevoegdheden dan kan het Bundesverfassungsgericht hierover een besluit nemen.

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/naslagwerk/182/federalisme-in-duitsland>